

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/78/2018
Identifikačné číslo spisu:	5113011314
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5113011314.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela, na neverejnom zasadnutí konanom 13. februára 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej JR., pre zločin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej L. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Ľubomíra Kaduru proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 25. augusta 2015, sp. zn. 1To/83/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej L. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 19. mája 2015, sp. zn. 3T/172/2013 bola obvinená L. U. uznaná vinnou zo spáchania zločinu porušovania povinností pri správne cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- ako konateľka a spoločníčka spoločnosti E., spol. s r.o., E. N., K., IČO: XX XXX XXX, v postavení predávajúcej na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 31. mája 2012 previedla majetok spoločnosti - nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na parcele č. M. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1116 m² v k.ú. Z. O. X., zapísanú na LV č. XXXX, ktorej hodnota určená znaleckým posudkom č. 23/2013 bola vyčíslená na sumu 68.300,00,- € na svoju dcéru L. U., nar. XX. XX. XXXX za kúpnu cenu 5.000,00,- € a to bez vedomia druhej konateľky a spoločníčky C.. Y. F. a takto získané finančné prostriedky nezahrnula do príjmu spoločnosti, ale si ich ponechala, čím porušila svoje povinnosti konateľky spoločnosti s ručením obmedzeným ustanovené v § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka a v čl. 16 ods. 4 Spoločenskej zmluvy spoločnosti E., spol. s r.o. a takýmto konaním spôsobila tejto spoločnosti škodu vo výške 63.300,00,- €.

Za tento trestný čin uložil súd prvého stupňa obvinenej L. U. podľa § 273 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona a § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obvinenej výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň obvinenej podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona uložil probačný dohľad nad jej

správaním v skúšobnej dobe; súd obvinenej určil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Trestného zákona, súd obvinenej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku, súd obvinenej uložil povinnosť nahradiť poškodenému E., spol. s r.o. so sídlom K., E. N., IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 63.300,00,- €.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací, rozhodujúci na podklade odvolania obvinenej, rozhodol uznesením z 25. augusta 2015, sp. zn. 1To/83/2015 tak, že odvolanie obvinenej L. U. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podala v zákonnej lehote obvinená vo svoj prospech dovolanie, a to prostredníctvom zvoleného obhajcu Mgr. Ľubomíra Kaduru, advokáta so sídlom v Žiline, Mydlárska 19. Dovolanie obvinená podala z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia).

Obvinená prioritne uvádza, že uznesenie krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a to z dôvodu, že tak súd prvého stupňa, ako ani odvolací súd neskúmali dostatočne dôsledne subjektívnu stránku trestného činu. Takisto sa nezaoberali osobitnými okolnosťami skutku, ako ani pohnútkou konania obvinenej. Obvinená si je vedomá toho, že aj spoločník alebo konateľ obchodnej spoločnosti sa môže dopustiť trestného činu, za ktorý bola odsúdená, avšak v priebehu konania preukázala, že konala v úmysle ochrániť majetok spoločnosti E., spol. s r.o. pred jeho tunelovaním zo strany druhej spoločníčky a konateľky - jej sestry C.. Y. F., ktorá preukázateľne zbavila označenú spoločnosť takmer celého majetku za situácie, kedy obvinená bola protiprávne vylúčená z výkonu práv spoločníka a konateľa. Pre obvinenú išlo o poslednú možnosť, ako zachrániť aspoň časť z majetku spoločnosti. Už v trestnom oznámení z 22. októbra 2012 jej sestra tvrdila, že obvinená uzatvorila kúpnu zmluvu „napriek dlhoročnému zakázanému prístupu k účtovným knihám spoločnosti“. Ďalej len podrobnejšie rozvádza konanie C.. F. v rámci časového obdobia predchádzajúcemu trestné konanie.

Obvinená má rovnako za to, že tak súd prvého stupňa, ako aj krajský súd neskúmali dôsledne pohnútku obvinenej a osobitné okolnosti trestnej veci vo vzťahu k zavineniu. Zo všetkých okolností skutku vyplýva, že je namieste aplikovať zásadu subsidiarity trestnej represie, keďže sa jedná o osobný majetkový spor dvoch spoločníčok obchodnej spoločnosti. Uvedené namietala už v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu, avšak tento sa označenou argumentáciou vôbec nezaoberal. Ďalej uvádza, že o trhovej hodnote prevedenej nehnuteľnosti nemala vedomosť, pričom pri určení jej ceny vychádzala z jeho účtovnej hodnoty tak, ako je evidovaná v súvahe daňových priznaní. V čase prevodu pozemku na dcéru nemala k dispozícii žiaden doklad, z ktorého by vyplývala všeobecná hodnota pozemku tak, ako bola určená v znaleckom posudku č. 23/2013 Ing. U.. Naviac, súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal subjektívnou stránkou skutku. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, ako sa súdy vyrovnali s obhajobou obvinenej. Ďalej obvinená uvádza v podstatnom rozsahu len ďalšie dodatočné skutočnosti, ktoré existenciu jej úmyslu poškodiť spoločnosť E. spol. s r.o. vyvracajú a ďalej spochybňujú. Na ich základe má obvinená za to, že nakoľko úmysel páchatelia musí pokrývať všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu (vrátane spôsobenia následku) ide o skutočnosti, ktoré sú pre účely posúdenia existencie subjektívnej stránky trestného činu údajne významné nakoľko, že napadnuté rozhodnutie zaťažujú vadami zakladajúcimi opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinená záverom namieta i nesprávnosť výroku súdu prvého stupňa vo vzťahu ku kúpnej cene 5.000,00,- Eur za predmetný pozemok, nakoľko uvedená časť nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a to z dôvodu, že obvinená v konaní predchádzajúcom podanie dovolania preukázala, že uvedenú kúpnu cenu si oprávnene započítala voči spoločnosti E. spol. s r.o.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti obvinená navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade dovolania podaného obvinenou rozhodol tak, že

- uznesením Krajského súdu v Žiline z 25. augusta 2015, sp. zn. 1To/83/2015 a v konaní, ktoré mu

predchádzalo, bol porušený zákon v § 15, 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 125 ods. 1 Trestného zákona v neprospech obvinenej L.,
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, uznesenie Krajského súdu v Žiline z 25. augusta 2015, sp. zn. 1To/83/2015 sa zrušuje a
- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku, Krajskému súdu v Žiline sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvinenej sa písomným podaním zo 04. októbra 2018 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiline (ďalej aj len „prokurátorka“). Vo svojom vyjadrení len v stručnosti uviedla, že závery obsiahnuté v rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu považuje za správne; s argumentáciou obvinenej v podanom dovolaní sa nestotožňuje a navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní obvinenej rozhodol tak, že postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku (§ 382 písm. c) Trestného poriadku).

K obvinenou predpokladanému naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je nutné úvodom poznamenať, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zjavné z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich

posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námetka nesprávnosti skutkových zistení, námetka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvinenou uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

V danom prípade najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že tak súd prvého stupňa, ako aj krajský súd konali v trestnej veci obvinenej L. v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené. Osobitne krajský súd vo svojom rozhodnutí spôsobom zodpovedajúcim potrebám trestného konania reflektoval na obhajobné tvrdenia opätovne vyjadrované obvinenou v podanom dovolaní, ku ktorým, opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania, v primeranej miere odôvodnil svoje úvahy a z nich odvodené právne závery.

S poukazom na vyššie citované právne úvahy by opätovné zaoberanie sa týmito výlučne skutkovými námetkami zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku vylúčené. Najvyšší súd rovnako považuje za potrebné uviesť, že obvinená v podanom dovolaní uplatňuje takmer výlučne len také dovolacie námetky, aké sa netýkajú právneho posúdenia zisteného skutku, ale iba zo subjektívneho pohľadu obvinenej spochybňujú hodnotenie dôkazov vo veci konajúcimi súdmi. Takáto právna argumentácia obvinenej pritom nemôže zakladať existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (obdobne 2Tdo/59/2011).

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Trestného zákona), premĺčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

Najvyšší súd nad rámec uvedeného dodáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku však rozhodne nemôže naplňať poukaz na to, že v predmetnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu, resp. spôsobenia následku obsiahnutého v konkrétnej skutkovej podstate trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné, ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak, ako sa

navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zavinenie je však ako subjektívna stránka trestného činu vždy preukazovaná na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ale v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať.

Inak povedané, pre najvyšší súd ako súd dovolací je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinená spáchala skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločinu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu. Vo veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie v rámci ktorého boli vykonané tak priame, ako aj nepriame dôkazy, ktoré vytvárajú logickú na seba nadväzujúcu reťaz a preukazujú vinu obvinenej, pričom jej námietky (značne subjektívnej povahy), ktoré v podanom dovolaní subsumuje pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku smerujú výlučne proti skutkovým zisteniam, ako aj tomu zodpovedajúcemu hodnoteniu dôkazov súdov prvého a druhého stupňa v spojení s ustáleným záverom, že došlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty zločinu, ktorý je predmetom trestnej veci obvinenej.

Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že obvinená svojou argumentáciou uvedenou v dovolaní zjavne nepreukázala naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nakoľko sa podaním dovolania vo všeobecnosti domáhala revízie skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v otázke zavinenia. Ako už bolo vyššie uvedené, takýto postup nie je prípustný.

S poukazom na právne úvahy vyjadrené vyššie rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.